

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.1.2002
KOM(2001) 768 endelig

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

**om forlængelse af ordningen med indrømmelse af fordele til fællesforetagendet
Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG)**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. EURATOM-TRAKTATENS BESTEMMELSER OM TILDELING AF STATUS SOM FÆLLESFORETAGENDE

1. I henhold til artikel 45 i Euratom-traktaten kan virksomheder, der er af ganske særlig betydning for kerneindustriens udvikling inden for Fællesskabet, konstitueres som fællesforetagender i traktatens betydning.

Ifølge artikel 46 undersøges ethvert projekt om et fællesforetagende af Kommissionen. Med henblik herpå indhenter Kommissionen udtalelse fra medlemsstaterne såvel som fra ethvert offentligt eller privat organ, som den anser for at være i stand til at give den oplysninger.

Kommissionen overgiver ethvert projekt om et fællesforetagende til Rådet med en motiveret udtalelse.

I overensstemmelse med artikel 47 - 49 oprettes et fællesforetagende i henhold til Rådets beslutning efter forslag fra Kommissionen.

2. FORHISTORIEN VEDRØRENDE HKG OG THTR 300-PROJEKTET

Begrundelser for anmodningen

2. Virksomheden Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) havde til formål at opføre, indrette og drive et kernekraftanlæg i Uentrop (Landkreis Unna) i Forbundsrepublikken Tyskland. Det drejede sig om en prototype af et kernekraftanlæg, udstyret med en højtemperaturreaktor med en effekt på ca. 300 MW, og hvori der blev benyttet thorium som brændsel (THTR 300 - Thorium High Temperatur Reactor). For at kunne realisere dette mål anmodede HKG om at blive oprettet som fællesforetagende.
3. Da Rådet mente, at HKG's vedtægter var forenelige med Euratom-traktatens bestemmelser om fællesforetagender, og at HKG-projektet på daværende tidspunkt var af ganske særlig betydning for kernekraftindustriens udvikling i Fællesskabet, gav det HKG status som fællesforetagende i henhold til Euratom-traktaten. Ordningen skulle gælde for en periode af 25 år fra den 1. januar 1974.
4. HKG anmodede også om indrømmelse af nogle af de fordele, der er nævnt i bilag III til Euratom-traktaten.

I betragtning af, at:

- kernekraftanlægget skulle opføres af et konsortium af virksomheder fra Fællesskabet, og at der skulle anvendes elementer, der næsten udelukkende hidrørte fra Fællesskabet
- opførelsen af kernekraftanlægget ville åbne mulighed for en betydelig forbedring af de tekniske processer til fremstilling af elektricitet på industrielt plan

- indrømmelsen af nogle af de fordele, der er nævnt i bilag III til traktaten, kunne lette de finansielle byrder og derved begrænse de økonomiske risici, der var forbundet med et sådant foretagende
- HKG ville stille den ikke-patentérbare viden, som kunne erhverves i forbindelse med gennemførelsen af projektet, til rådighed for Fællesskabet,

besluttede Rådet at indrømme HKG visse af de i bilag III til Euratom-traktaten nævnte fordele, navnlig fritagelse for visse skatter. Fordelene blev indrømmet for en periode indtil tre år efter virksomhedens endelige overtagelse af kernekraftanlægget.

Oprindelige beslutninger

5. I juni 1974 vedtog Rådet følgende to beslutninger på forslag af Kommissionen:

- 74/295/Euratom: Rådets beslutning af 4. juni 1974 om oprettelse af fællesforetagendet Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) (EFT L 165 af 20.6.1974, s. 7-13)
- 74/296/Euratom: Rådets beslutning af 4. juni 1974 om indrømmelse af fordele til fællesforetagendet Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) (EFT L 165 af 20.6.1974, s. 14-15).

Ændringer af de oprindelige beslutninger

6. På fællesforetagendets generalforsamling den 11. juli 1983 blev det besluttet at udvide selskabskapitalen. Denne udvidelse medførte en ændring af fællesforetagendets vedtægter.

Endvidere anmodede fællesforetagendet om en udvidelse af den i 1974 indrømmede fritagelse for "Kapitalverkehrssteuer" (kapitaloverførselsskat) til også at omfatte de kapitalindskud, der svarede til ovennævnte kapitaludvidelse.

7. I betragtning af, at:

- ændringen af vedtægterne ikke berørte bestemmelserne om fællesforetagendets drift og i øvrigt var i overensstemmelse med projektets udvikling
- udvidelsen af fritagelsen kunne begrænse de økonomiske risici, der var forbundet med et sådant foretagende, ved at reducere de finansielle byrder,

vedtog Rådet i februar 1984 følgende to beslutninger for at tilpasse beslutningerne fra 1974 til den situation, der var opstået efter HKG's kapitaludvidelse:

- 84/104/Euratom: Rådets beslutning af 21. februar 1984 om godkendelse af en ændring af vedtægterne for fællesforetagendet Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) (EFT L 58 af 29.2.1984, s. 35)
- 84/105/Euratom: Rådets beslutning af 21. februar 1984 om ændring af beslutning 74/296/Euratom om indrømmelse af fordele til fællesforetagendet Hochttemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) (EFT L 58 af 29.2.1984, s. 37).

Kernekraftanlæggets drift og årsagen til ændringen af formålet

8. HKG overtog THTR 300 den 1. juni 1987. Anlægget fungerede indtil den 29.9.1988, da driften blev indstillet. I denne periode blev driften afbrudt adskillige gange på grund af fejlfunktioner.
9. Økonomiske, tekniske og forsyningsmæssige vanskeligheder, efterfulgt af problemer med at opnå tilladelse til at genoptage driften (på grund af økonomisk usikkerhed), førte til, at der den 1.9.1989 blev truffet beslutning om øjeblikkelig og definitiv indstilling af driften.
10. Formålet med fællesforetagendet var herefter: standsning af reaktoren, tømning af kernen, sikker indeslutning og overvågning. Den 13.12.1989 blev der indgået en aftale mellem Forbundsrepublikken Tyskland, delstaten Nordrhein-Westfalen, HKG og dennes selskabsdeltagere om afviklingen af THTR 300-projektet og finansieringsaspekterne.

Nye anmodninger

11. De skattemæssige fordele, som blev indrømmet HKG ved beslutning 74/296/Euratom, ophørte den 31. maj 1990, tre år efter virksomhedens endelige overtagelse af anlægget den 1. juni 1987.
12. Ved brev af 9. februar og af 6. marts 1990 anmodede HKG's selskabsdeltagere om forlængelse af ordningen, indtil HKG's status som fællesforetagende ophørte, og om tilpasning af ordningen til virksomhedens daværende situation, som havde gjort det nødvendigt at tilføre supplerende finansielle midler, som i skattemæssig henseende blev ligestillet med kapitalindskud.

HKG var i færd med at gennemføre et program for nedlukning af kernekraftanlægget indtil indeslutningsfasen og ville derefter iværksætte et program for overvågning af de berørte nukleare anlæg.

13. Rådet mente, at der ikke fandtes andre tilsvarende programmer i Fællesskabet, og at gennemførelsen af disse programmer var vigtig, da der kunne høstes erfaringer, som var nyttige for kernekraftindustrien og for den fremtidige udvikling af kerneenergi i Fællesskabet.

Rådet mente endvidere, at der burde ydes støtte til HKG i form af en lettelse af de finansielle byrder, således at HKG kunne gennemføre de nævnte programmer, og at ordningen med indrømmelse af fordele derfor burde forlænges.

Den 16. november 1992 besluttede Rådet at forlænge ordningen med indrømmelse af fordele til fællesforetagendet HKG, indtil HKG's status som fællesforetagende, som var fastsat ved beslutning 74/295/Euratom, ophørte, dvs. indtil den 31. December 1998.

3. NYE UDVIKLINGER

14. Den 30.3.1998 anmodede HKG Kommissionen om at få forlænget sin status som fællesforetagende efter den 31.12.1998 for en ny periode af 25 år.

Som begrundelse for anmodningen anførte HKG, at den erfaring, som kunne høstes i forbindelse med den definitive indstilling af driften og nedlukningen, var af stor betydning for kernekraftindustrien såvel i Tyskland som i Europa og i resten af verden. HKG henviste til, at THTR 300 var den største i verden af denne type reaktorer, og at anlæggets særlige konfiguration, navnlig i henseende til indeslutningen, frembød en enestående lejlighed til at indsamle viden om indeslutning og de dermed forbundne omkostninger.

Om de skattemæssige fordele udtalte HKG, at de ikke længere var nødvendige som følge af ændringerne i skattelovgivningen i Forbundsrepublikken Tyskland og værdiforringelsen af den grund, på hvilken kernekraftanlægget var beliggende.

HKG oplyste endvidere, at Forbundsrepublikken Tyskland, delstaten Nordrhein-Westfalen samt HKG og dens selskabsdeltagere den 13.11.1989 havde indgået en rammeaftale om gennemførelsen af slutfasen af THTR 300-projektet. Denne aftale samt et tillæg af 18.12.1996 regulerer de forskellige etaper, der skal følges indtil 2009, herunder finansieringen af HKG's virksomhed.

15. Ved brev af 25.6.1998 bekræftede Kommissionen modtagelsen af ansøgningen og bad om svar på følgende tre spørgsmål:

- hvilke skridt havde HKG taget over for de tyske myndigheder med hensyn til anmodningen om forlængelse af HKG's status som europæisk fællesforetagende
- hvad var begrundelsen for anmodningen, eftersom de skattemæssige fordele, der var knyttet til en sådan status, ikke længere var nødvendige
- hvorfor blev der anmodet om en forlængelse for en periode af 25 år?

16. Den 9.11.1998 sendte Kommissionen et nyt brev til HKG, hvori den fastslog, at den ikke havde modtaget de oplysninger, den havde anmodet om for at kunne indlede den relevante procedure.

17. I sit svar af 25.11.1998 bekræftede HKG, at den var interesseret i at få forlænget sin status som fællesforetagende. HKG gav følgende supplerende oplysninger:

- HKG havde oplyst forbundsministeriet for uddannelse og forskning samt de forbundsministerier og lokale ministerier, som var ansvarlige for nedlukningen af THTR 300, om sin anmodning
- HKG erkendte, at den havde taget fejl, da den udtalte, at den ikke havde behov for de skattemæssige fordele, og anmodede om bibeholdelse af disse fordele, da nye ændringer af skattelovgivningen atter kunne øge HKG's skattemæssige byrder

- om forlængelsen af virksomhedens status for 25 år oplyste HKG, at indeslutningen ifølge de nuværende planer og tilladelser skulle opretholdes for en periode af 30 år. Demonteringen af de bestrålede elementer kunne finde sted efter en henfaldsfase på 30 år, enten i 2019, hvis udgangspunktet var den endelige indstilling af driften, eller i 2027 efter 30 års indeslutning. På grund af de nuværende deponeringsvilkår i Tyskland og i Europa var det ikke muligt at fastsætte en endelig tidsplan for demonteringen af anlægget og retableringen af området, og dette var baggrunden for, at HKG anmodede om forlængelse af sin status for en ny periode af 25 år.

Kommissionen bekræftede modtagelsen af dette brev den 21.12.1998.

18. Kommissionen oprettede endvidere en tværtjenstlig arbejdsgruppe for at foretage den i Euratom-traktatens artikel 46, stk. 1, fastsatte undersøgelse.

4. KOMMISSIONENS INDLEDENDE SKRIDT

19. Det er et faktum, at gyldighedstiden for Rådets beslutning 74/295/Euratom udløb den 31.12.1998, og at HKG herefter ikke længere havde status som europæisk fællesforetagende. I øvrigt ændrede HKG formål i 1989 i forhold til 1974.
20. Derfor meddelte Kommissionen i sit brev af 21.1.1999, at HKG skulle indgive en ny anmodning om tildeling af status som fællesforetagende, baseret på HKG's nuværende formål.

Kommissionen underrettede de tyske myndigheder og opfordrede dem til at oplyse, hvordan de umiddelbart stillede sig til HKG's anmodning om forlængelse af sin status som fællesforetagende og om bibeholdelse af de skattemæssige fordele, som blev indrømmet HKG i 1974 og forlænget i 1992.

21. Ved brev af 15.3.1999 indgav HKG en ny anmodning om tildeling af status som fællesforetagende og bibeholdelse af de skattemæssige fordele. Kommissionen besvarede dette brev den 12.5.1999.
22. I overensstemmelse med artikel 46 i Euratom-traktaten skal Kommissionen som led i den undersøgelse, den har pligt til at foretage, indhente udtalelse fra medlemsstaterne såvel som fra ethvert offentligt eller privat organ, som den anser for at være i stand til at give den oplysninger.

Derfor sendte Kommissionen den 1.6.1999 et brev med de nødvendige oplysninger til medlemsstaternes faste repræsentanter og bad om deres udtalelse.

23. Den tyske regering støttede HKG's anmodning og oplyste, at forbundsregeringen var positivt indstillet over for bibeholdelsen af de skattemæssige fordele.
24. Også andre medlemsstater reagerede positivt på anmodningen (Det Forenede Kongerige, Finland, Irland, Portugal og Sverige). En sondering blandt de øvrige medlemsstater viste ligeledes en positiv indstilling.
25. Den britiske regering anmodede om præcise oplysninger om de finansielle fordele, virksomheden havde opnået indtil nu som følge af sin status som fællesforetagende, samt om de forventede finansielle fordele. Anmodningen om disse oplysninger blev

videresendt til HKG, som oplyste, at betalingen af skat af kapitalindskud eller støtte ville have resulteret i en øget skattemæssig byrde på ca. 22 mio. EUR i perioden 1974-1998, som skulle udlignes ved hjælp af supplerende kapitalindskud eller støtte. Virksomheden anslår de skattemæssige fordele ved forlængelsen af dens status som fællesforetagende til ca. 89 500 EUR pr. år.

26. Den 16.11.1999 anmodede Kommissionen HKG om supplerende oplysninger, navnlig vedrørende de skattemæssige fordele, HKG havde anmodet om.

I sit svar af 13.6.2000 oplyste HKG, at den anmodede om fortsat indrømmelse af følgende fordele under hensyntagen til, at en ny skattelovgivning var trådt i kraft i Tyskland:

- fritagelse for skat ved køb af fast ejendom (Grunderwerbsteuer) - punkt 4 i bilag III til traktaten
- fritagelse for ejendomsskat (Grundsteuer) og fritagelse for erhvervsskat af renter af langfristet gæld, jf. § 8, stk. 1, i lov om erhvervsskat (Gewerbsteuergesetz) - punkt 5 i bilag III til traktaten.

5. KONKLUSIONER

27. Kommissionen mener, at de argumenter for at opretholde HKG's status som fællesforetagende og indrømme HKG fordele, som Rådet godtog i 1992, fortsat er gyldige, da virksomhedens opgaver og de vilkår, hvorunder de skal udføres, er uændrede. Kommissionen foreslår derfor Rådet at videreføre sine beslutninger fra 1992.
28. Aftalerne mellem Forbundsrepublikken Tyskland, delstaten Nordrhein-Westfalen og HKG og dennes selskabsdeltagere om finansieringen af HKG's virksomhed er imidlertid indgået for en periode, der kun strækker sig til 31. december 2009.
29. Kommissionen foreslår derfor Rådet at anvende den tidshorizont, som de tyske myndigheder og HKG er blevet enige om, ved at godkende forlængelsen af HKG's status som fællesforetagende med de dertil knyttede fordele indtil den 31. December 2009.

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om forlængelse af ordningen med indrømmelse af fordele til fællesforetagendet Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 48,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved beslutning 74/295/Euratom² oprettede Rådet Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) som fællesforetagende i henhold til traktaten for en periode af 25 år fra den 1. januar 1974.
- (2) Ved beslutning³ forlængede Rådet Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG)'s status som fællesforetagende for en periode af elleve år fra den 1. januar 1999.
- (3) Ved beslutning 74/296/Euratom⁴ og ved en beslutning af 16.11.1992⁵ indrømmede Rådet HKG visse fordele, der er nævnt i bilag III til traktaten, for en periode af 25 år fra den 1. januar 1974.
- (4) Ved brev af 25. november 1998, 15. marts 1999 og 13. juni 2000 anmodede HKG om forlængelse af ordningen med indrømmelse af skatte- og afgiftsmæssige fordele for den nye periode, i hvilken HKG har status som fællesforetagende.
- (5) HKG's nuværende formål er at gennemføre et program for nedlukning af kernekraftanlægget indtil indeslutningsfasen og herefter at gennemføre et program for overvågning af de indesluttede nukleare anlæg.
- (6) Der findes ikke andre tilsvarende programmer i Fællesskabet, da det er første gang, en højtemperaturreaktor bringes til endelig standsning i Fællesskabet.
- (7) Det er vigtigt at gennemføre disse programmer, da de åbner mulighed for at høste erfaringer, som er nyttige for kernekraftindustrien og for den fremtidige udvikling af kerneenergi i Fællesskabet.

¹ EFT C [...] af [...], s. [...].

² EFT L 165 af 20.6.1974, s. 7.

³ EFT L [...] af [...], s. [...].

⁴ EFT L 165 af 20.6.1974, s. 14.

⁵ Ikke offentliggjort i EFT.

- (8) Der bør ydes støtte til HKG i form af en reduktion af de finansielle byrder, således at HKG kan gennemføre programmet for nedlukning af kernekraftanlægget indtil indeslutningsfasen og programmet for overvågning af de indesluttede nukleare anlæg.
- (9) Forbundsrepublikken Tyskland, delstaten Nordrhein-Westfalen og HKG og dennes selskabsdeltagere har indgået aftaler om finansieringen af HKG's virksomhed for en periode, der strækker sig til den 31. december 2009.
- (10) Ordningen med indrømmelse af fordele til HKG bør derfor forlænges for den periode, for hvilken HKG's status som fællesforetagende er blevet forlænget, dvs. indtil den 31. december 2009-

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Medlemsstaterne forlænger ordningen med indrømmelse af følgende fordele, som er nævnt i bilag III til traktaten, til fællesforetagendet Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG) for en periode af elleve år fra den 1. januar 1999:

1. I henhold til punkt 4 i det nævnte bilag: fritagelse for skat ved køb af fast ejendom (Grunderwerbsteuer);
2. i henhold til punkt 5 i det nævnte bilag:
 - fritagelse for ejendomsskat (Grundsteuer)
 - fritagelse for erhvervsskat af renter af langfristet gæld, jf. §8, stk. 1, i lov om erhvervsskat (Gewerbsteuergesetz).

Artikel 2

De i artikel 1 nævnte fordele indrømmes HKG på betingelse af, at Kommissionen får adgang til al den industrielle, tekniske og økonomiske viden, herunder sikkerhedsmæssige oplysninger, der indsamles af HKG i den periode, hvori HKG gennemfører programmet for nedlukning af kernekraftanlægget indtil indeslutningsfasen og programmet for overvågning af de indesluttede nukleare anlæg. Denne forpligtelse omfatter al den viden, som HKG er berettiget til at videregive i henhold til de med HKG indgåede kontrakter. Kommissionen bestemmer, hvilken viden der skal videregives, og hvordan dette skal ske, og sørger for, at denne viden udbredes.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne og til fællesforetagendet Hochtemperatur-Kernkraftwerk GmbH (HKG).

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*